

V jezeru so našli truplo mlade deklice, ki je šla v smrt.

—V torek popoldne so našli v jezeru Erie mrtvo truplo sedemnajstletne Berthe Kozak, ki je šla v smrt, potem ko se je njena prijateljica, Annie Vydra umorila. Kozak je zapustila sledeče pismo, naslovljeno na njenega fanta: Dragi sweetheart! Povedati ti moram, da sem siva življenja, in da bom končala kot je končala moja prijateljica. Ob času ko dobiš to pismo v roke, me bodo že iskali. Prosim te, ne skrbi radi tega — pozabi me! Pojdi k drugemu dekletu, s katero si hodil, predno si mene videl. Z bogom, dragi Ljubila sem te! Ali boš kdaj mislil na ubogo deklico, s katero si občeval?

Tvoja Bertha.
Bertha Kozak je odšla od doma pred štirimis tedni in do včeraj niso ničesar slutili, kje se nahaja, dokler niso našli njene trupla. Bertha Kozak se je umorila, ker je tako storila njena prijateljica Annie Vydra, ki je storila samomor radi umetne roke.

—Poročali smo, da je imela 23. in 10. varda v Clevelandu letos manj volivcev kot lansko leto. In to kljub temu, da je tekom enega leta kakih 270 Slovencev v teh vardah postalo državljanov. Sedaj se je dogajalo, da Nemci, ki so tudi precej številno zastopani v teh vardah, se letos niso registrirali, niti niso volili. Mnogo stotin Nemcev v 10. in 23. vardi ni hotelo letos voliti za Wilsona, ker so bili mnenja, da Wilson nasprotuje Nemčiji, dočim za Hughesa niso hoteli voliti, ker so se bali, da bo Hughes zapletel Zjed. države v vojno. Iz tega izhaja, da je manj volivcev letos v 23. in 10. vardi kot lansko leto. Kolikor se more dognati, so se Slovenci v obeh vardah jako številno udeležili volitev. Približno je le kakih 80 Slovencev v 23. vardi, zanemarilo volivno dolžnost in kakih 60 v 10. vardi. Nekateri ljudje pač ne vedo, zakaj imajo papirje, zakaj so državljanji.

—J. Tomanic, grocerist na 8101 Madison ave. je v ponedeljek zvečer hotel zakleniti svojo trgovino, ko pridejo v grocerijo štiri maskirani lopovi, ki zahtevajo "Hands up". Da grocerist je v resnici naredil "hands up" in sicer na ta način, da je sunil bliskoma prvega lopova v zobe, da so leteli po celi groceriji, drugemu je razbil lobanjo, tretjemu je izpulil revolver. Četrta pa se je toliko prestrašila, da je zbežal iz trgovine, kar so ga noge nesle. In v trenutku ko se je vrnilo v grocerijo, je pa councilman onega okraja, kjer stane Tomanic, predlagal, da dotični okraj potrebuje več policije radi neprestanih roparskih napadov. Mr. Tomanic je dokazal resnico tega, objednem pa tudi, kako se zna moški sam braniti, kadar je treba.

—Cena zajcem na mestni tržnici je poskočila na 35c. Tržni mojster Mitchell se je izjavil, da kakor hitro so clevelandski lovci zapustili Cleveland, da lovijo zajce, so zajci poskočili v ceni. Navadno je, da ti neustrašeni lovci pokupijo največ zajcev na trgu, zato pa je taka draginja za zajce meso, kadar se odpre lovska sezona.

—V ponedeljek zvečer se je nahajalo v prisilni delavnici v Warrensville 1004 jetnikov, med njimi 239 žensk. Prostori za ječo so tako napolnjeni, da moški in ženske kar po tleh spijo, in namesto deset oseb v eni sobi, jih spi v eni sobi do dvajset. "Razmere v ječi so

5000 Nemcev ujetih na Some fronti

Angleži so južno od Ancre reke nenadoma razvili živahno ofenzivo, vzeli več mest in zajeli 5000 Nemcev. Srbi so južno od Monastirja premagali Bulgare in se približali za dve milj mestu. En tisoč ujetih Bulgarov. V Berlinu ničesar ne vedo, kaj se je zgodilo z Mackenseno armado.

4000 Nemcev ujetih.

Amsterdam, 14. nov. Silna bitka med Angleži in Nemci ob reki Ancre se je vnela. Angleške čete so mahoma preme stile svojo ofenzivo od Somme fronte na fronto, ki se nahaja ob reki Ancre, kjer so dobili Nem. popolnoma presenečene. Angleška infanterija je napadla nemške pozicije na fronti pet milj, zajela je dva večja mesta, mnogo vasij ter prve in druge rtelne jarke nemške armade. Nemci so bili v teh pozicijah več kakor dve leti in so svoje pozicije tako utrili, da so bili absolutno prepričani, da jih nobena sila ne more vzeti. Toda Angleži so napadli s tako silo, da so bili Nemci popolnoma presenečeni. Na celi fronti pet milj so se morali Nemci umakniti ob silnem pritisku Angležev. Le na skrajnem severnem koncu je bilo Nemcem mogoče zbrati svoje moči in se ustaviti. Angležem. Bitka v tem kraju se nadaljuje. Angleži so tokom treh ur ujeli od 3500 do 4000 Nemcev, med njimi 70 častnikov, enega polkovnika, dva majorja, 15 stotnikov in drugih častnikov.

Srbi napredujejo za dve milj.

Pariz, 14. nov. Srbske čete, ki se borijo na macedonski fronti, so dobile pomoč 9 Francozov in Angležev in s skupno močjo so napadli bulgarske pozicije pred Monastirjem ali Bitoljem. Bulgari so se morali umakniti dve miljji proti severu. Monastir je v nevarnosti pred padcem. Iz Sofije se uradno poroča, da so Srbi pri Monastirju napredovali.

Boji v Dobrudži.

London, 14. nov. Glasom poročil iz Petrograda se nahajajo Nemci pod vodstvom generala Mackensena v Dobrudži še vedno na divjem begu. Nemška armada je radi zadnjih porazov popolnoma demoralizirana. Mackensen je izgubil eno tretjino svoje sijajne armade, s katero je napadel Dobrudžo. Severno od Černavoda so Rusi na dveh krajih prekorčili Donavo in nadalje preganjajo Mackensena. Nemško-bulgarska armada trpi veliko od neprestane preganjanja od strani ruskih kozakov.

Nemci so izgubili pogum.

Iz Petrograda se poroča, da je izgubila nemško-turška-bulgarska armada, ki se nahaja v Dobrudži ves pogum. Iz Berlina priznavajo, da Rusi in Rumunji v Dobrudži neprestano napredujejo in da so morali Nemci sprazniti važno mesto Černavoda. Rusi so na oni strani Donave nastavili ogromne topove, ki so preprečili Nemcem vsak napredek.

Boji v Transylvaniji.

Tudi v Transylvaniji se nadaljuje bitke s čimdalje večjo srditostjo. Iz Berlina kot iz Bukaresta se poroča o uspehih. Boji se vršijo za pomembne gorske postojanke, kjer so Rumunji dobro utrjeni.

V Galiciji in Volyniji.

Petrograd, 14. nov. Nemci so z mnogobrojnimi četami napadli ruske postojanke ob reki Narajevka v Galiciji, južno od Lvova. Več dni se nadaljujejo trdovratni boji, ne da bi imeli Nemci kako korist od tega. V Karpatih trpijo Avstrijci jako od ruskih napadov. Rusi so včeraj napadli z bajonetom in

so gnali nazaj cele brigade Avstrijcev. Mnogo stotin Avstrijcev je mrtvih obležalo na bojišču.

Parnik Arabia ni dobil svarila.

London, 14. nov. Paul R. Daner, edini Amerikanec, ki se je nahajal na torpediranem parniku Arabia, se je izjavil, da parnik Arabia ni dobil popolnoma nobenega svarila, ampak je bil takoj torpediran. Le dejstvu, da je bilo morje tedaj mirno in kapitan parnika hladnokrvno, je pripisovati, da posadka parnika ni utonila, ampak se je rešila. Parnik se je potopil dvajset minut potem ko je bil torpediran.

7000 vjetih v dveh dneh.

Berolin, 14. nov. Nemški vojni urad danes naznanja zgubo Beaumont-Hamel okrožja in mesta Pierre Division. Ob enem naznanja nemški generalni štab, da so Nemci imeli v ofenzivi proti Angležem velike izgube, ker so trdovratno branili svoje postojanke. Stežilo ujetnikov nemške armade je naraslo na 7000 tekom dveh dnevov bojevanja. Neštivilni ujetniki nemške armade prihajajo vsako uro v angleško taborišče.

Belgijci deportirani v Nemčijo.

Amsterdam, 14. nov. Glasom poročil iz belgijskega časopisa so Nemci prisilili 30.000 Belgijcev v Antwerpenpu, da so pustili svoje delo, nakar so jih poslali v Nemčijo, kjer so zavzeli mesta nemških delavcev, katere so poslali v vojno. Belgijci, ki se branijo delati v nemških strelnih jarkih, so zvezani z verigami in ne dobio ničesar jesti, dokler ne padajo na tla od lakote.

1000 Bulgarov ujetih.

London, 14. nov. Iz Soluna se poroča: Srbska armada je pri reki Černa zasedla vas Čereno ter poglala Bulgare proti severu. Vsi bulgarski protinapadi so bili odbiti z velikimi izgubami za Bulgare. Proti zapadu so Srbi napredovali v smeri proti Elisele. Po srbskih napadih pretečeni petek in soboto na bulgarske utrjene postojanke ob Čuki gorovju, so Bulgari dobili pomoč, nakar so napadli znova srbske postojanke. En tisoč Bulgarov je bilo ujetih pri teh napadih, nadalje osem nemških teških topov in 22 strojnih pušk. Od 14. oktobra so Srbi zaplenili nemško-bulgarski armadi vsega skupaj 56 topov.

Nemci pričakujejo vojno z Norvež.

Berolin, 14. nov. Nemška vlada je dobila odgovor od norveške vlade glede submarinskega vprašanja. Nemško časopisje pripravljajo nemški narod na morebitno mogočnost vojne z Norveško. Ljudstvo na Norveškem je silno vzrujeno proti Nemcem, ker nemški submarini neprestano potapljujejo norveške trgovske ladje.

Kaj mislijo Bulgari o miru.

Berolin, 14. nov. Bulgarski ministerski predsednik se je v svojih zadnjih pogovorih z raznimi državniki precej temeljito izjavil glede bodočega miru. Povedal je, da je položaj za centralne oblasti jako zadovoljiv. Nadalje se je izjavil, da mir v Evropi se ne bo sklenil na mirovnih konferencah, ampak se bo sklenil na bojišču. Bajce bodoče posamezni general na bojiščih podpisali mir.

Glasovi naših rojakov iz ruskega ujetništva.

Iz mesta Srednji Lgarlik, Stavropol gubernija, Kavkaška Rusija, nam je poslalo nebroj slovenskih prijateljev, ruskih ujetnikov, pozdrave. Pismo se glasi: Počutimo se srečne in zadovoljne v Rusiji, daleč od svetovnega klanja. Jesti imamo dosti, gorja nobenega, vsak zasluži za življenje in kaj hočete še več v vojski! Rusi so z nami jako prijazni, in nikdar nisem videl bolj uljudnih ljudi kot so Rusi. V avstrijski armadi so nas pehali v bitke, tukaj nam pa Rusi strežejo kar se da. Vsi se zavedajo, da so naši slovanski bratje, da smo bili kot Slovenci prisiljeni iti v voj z nemškega kajzerja. Vi pa, dragi Slovenci v Ameri-

Ameriške železnice so vložile tožbo proti osemurnem delu.

New York, 14. nov. Velike ameriške železnice so vložile tožbo pri sodnih Zjed. držav, da preiskujejo novo železniško Adamson postavo, ki regulira dočim železniških uslužbencev na osem ur. Sledeče železnice so vložile tožbo: Santa Fe, Missouri Pacific, Chicago, Burlington in Quincy, Chicago, Great Western, Chicago in Eastern Railway. Vse te železnice se ne podajo novi postavi, kakor jo je naredil kongres s posredovanjem predsednika Wilsona, ampak hočejo najprvo na sodnih dohodati ali je postava veljavna ali ne. V ponedeljek, 13. nov. so se v Washingtonu sešli zastopniki železnic in železniških inženirjev v kratkem poravnali.

Unija železničarjev zastopa mnenje, da če se železnice ne podajo novi postavi, ki govori, da smejo železniški uslužbenci delati le osem ur na dan, teraj se naznani štrajk železniških uslužbencev. Nobenega panja ni, da bi se nasprotja med železnicami in unijo železničarjev v kratkem poravnali.

Predsedniški glasovi se zopet štejejo. Hughes še ni obupal.

St. Paul, Minn., 14. nov. Večina glasov v državi Minnesota je še 233 glasov večine za Hughesa. V tem je vstetih mnogo glasov državnih milicijarjev, katerih glasovi so došli od meksijske meje. Glasovi v Minnesoti danes so: Wilson 178,758, Hughes 178,991. V političnih krogih so prepričani, da kakor hitro so seštet vsi vojaški glasovi, da bo Wilson dobil večino tudi v državi Minnesota. Smatra se, da bodo vojniki države Minnesote oddali večino za Wilsona.

San Francisco, Cal., 14. nov. V državi Californiji so pričeli z uradnim štetjem glasov oddanih za predsednika. Štetje se bo vršilo v 55 countyih. Štetje se bo vršilo pod državnim nadzorstvom. Pričakuje se, da bo ponovno štetje končano tekom enega tedna in se bo dotedaj zagotovo vedelo, koliko glasov je bilo oddanih za Hughesa, koliko za Wilsona. Državni tajnik države Californije pa naznanja, da se glasove države Californije ne bo zvedelo pred 1. decembrom.

Charlestown, W. Va. 14. novembra. Senator Chilton, demokrat, ki trdi, da je bil izvoljen v tej državi ponovno za senatorja bo povzročil, da se glasovi države West Virginije še enkrat preštejejo, ker trdi senator Sutherland, republikanec, da je bil on izvoljen pri zadnjih volitvah. Glasovi v West Virginiji so tako enakomerno oddani republikancem in demokratom, da skoro nihče ne ve kdo je bil v resnici izvoljen. Trdi se, da bo guverner

Hatfield sklical posebno zasedanje državne postavodaje, da se določijo volivne postavne, predno bo kak kandidat vedel ali je zvoljen ali ne.
Salem, Ore., 14. nov. Država Oregon se ni suha, kot naznanja državni tajnik države Oregon George M. Brown. Pri volitvah je nastala neka napaka, katero more popraviti šele prihodnja postavodaja, ki se snide januarja meseca, nakar se bo šele vedelo, ali je ljudstvo glasovalo za suho ali mokro.
New York, 14. nov. William R. Wilcox, vodja republikanske stranke za časa zadnjih predsedniških volitev, se je izjavil, da še ne prizna, da je bil Wilson zvoljen predsednikom. On bo čakal na uradno štetje v posameznih državah, predno prizna poraz republikanske stranke. Charles Hughes, republikanske kandidat za predsednika ni še spregovoril nobene besede glede volitev od zadnjega torka. Izjavil se je le toliko, da bo izjavil svojo besedo tedaj, ko bodo uradno prešteti vsi glasovi vseh držav.
Helena, Mont., 14. nov. Fr. von Clafenbeck zu Tilamock je poslal sodnji danes nazaj svoje državljanske papirje in se izjavil, da neče biti ameriški državljan. V posebnem pismu na sodnjo se je Rev. Clafenbeck izjavil, da njemu nikakor ni mogoče prenesti, zakaj je bil Wilson zvoljen. Ubogi revež! Mogoče bi bil nemški kajzer boljši predsednik Amerike!

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 Za Cleve. d. po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 Porazna številka - 3c

EDWARD KALISH, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 135. Wed. Nov. 15. 1916.

Vera v politiki.

V Zjedinenih državah nima vera popolnoma ničesar opraviti v politiki. Tako je določeno v ustavi Zjedinenih držav, ki je največja postava te svobodne republike. Tu v svobodni republiki vsakdo lahko živi po svojem prepričanju, pripadniki vseh ver imajo ene in iste pravice, spoštuje se vera vsaka, najsi bo turška ali katoliška. Radi verskega prepričanja se ne sme nikogar preganjati, versko prepričanje ne sme biti nikjer ovira za kako službo, katoličan je lahko predsednik ali pa protestant ali protestozidar ali svobodnomislec. Če hoče gotova skupina ljudi narediti cerkev, jo lahko naredi in jo morajo sami vzdrževati, sami vse plačevati in država nima pri tem ničesar.

Cerkev in država sta torej v Ameriki popolnoma ločeni. Cerkev in vera nima pri politiki ničesar opraviti. In pri svobodni ljubnem Amerikancu je vsak verski agitator v politiki naletel na najhujši odpor. Amerikanec spoštuje versko prepričanje vsakogar, pusti pri miru vero in verske postave, toda ne dovoli pa nikdar, da bi vera imela kaj opraviti pri politiki.

In drugače tudi biti ne more. Kajti zgodovina vseh stoletij je pokazala, da je ravno vera v politiki naredila narode najbolj nesrečne. Ozmimo se na Španjolsko. Ta država je bila svoji dni najbolj mogočna država sveta. Reklo se je, da v tej državi solnce nikdar ni zašlo. Toda verski prepri in politiki so jo popolnoma uničili. Narod je več dal za vero kot na politiko, politika in vera se je mešala skupno, ne da bi se vsako posebej ločilo. Pojmi se zmešajo. Vera si začne prilastovati stvari, ki spadajo le v politiko, in politika se poslužuje vere, da zmaga. To je skrajno škodljivo za državo, objednem pa smratilno za vero, ki se ne bi smela dati ponižati na nivo političnih prepričev. Posledica takih bojev in mešanja vere v politiko, je bila ta, da je Španija popolnoma propadla, da je danes ena najbolj revnih držav na svetu. In španjolsko ljudstvo, ki je strogo katoliško, še danes nima pojma o tem, da vera ne sme ineti pri politiki ničesar opraviti.

Drugi vzgled nam je Avstrija. V Avstriji ima vera v politiki veliko besedo. Vsi škofje in drugi visoki cerkveni dostojanstveniki imajo veliko besedo v Avstriji pri državnih upravi. Ti zborujejo v takozvani "gospodski zbornici", kjer ti cerkveni knezi dobro skrbijo ne za blagor države ampak za blagor svojih škofij in dohodkov. Zato pa je le v Avstriji mogoče, da n. pr. parlament dovoli, da se duhovnom zvišajo plače. In tu se godi očitna krivica. Kajti vlada pobira davke od katoličana, protestanta, pravoslavne ali mohamedanca, od vsakega enako. In ti davki gredo za plačevanje duhovščine. Tako se n. pr. pripeti, da gre protestantovski davek za katoliškega duhovna in obratno. Vera ima v avstrijski politiki jako mnogo opraviti. Zato pa je Avstrija ona dežela, ki je tudi dajala pred vojno največ izseljencev. Nad 200.000 ljudi je vsako leto izselilo iz Avstrije v Ameriko. Zakaj? Zato ker vlada tam ni taka, da bi delala v splošno ljudsko korist, ampak je zanemarjala ljudske koristi, mešala vero v politiko, in to mešanje daje za vsako državo najslabše posledice.

Na Francoskem je vera odpravljena od državne politike. Cerkev in politika sta ločena. Večina Francozov je katoličanov, in zato se jim mnogo bolj godi kot ljudem v Avstriji, kjer sta vera in politika skupaj, dočim je v Franciji vsako za se. Francoski narod je premožen, nobenega izseljevanja ni iz Francije, kajti država skrbi za blagor svojega naroda kar se tiče gospodarstva in politike, cerkev pa oskrbuje le duševno delo — med prebivalci. In Francija je svobodna republika, prosta vseh cerkvenih vezij, močna in bogata.

V Rusiji je tudi vera v državo in politiko sklopljena. In dokler se to ne odpravi, narod v Rusiji ne bo mogel tako napredovati kot bi moral. Država sama za sebe s svojo politiko naj skrbi za splošno blagostanje ljudstva, brez uplivanja vere in cerkve, cerkve pa naj po svoje skrbijo za "duševne potrebe".

V Ameriki je od pričetka republike vera privatna stvar, politika pa skupna stvar v vsem. Vera s politikom nima ničesar opraviti, politika pa z vero ne. Mnogokrat se v Ameriki zgodi, da n. pr. člani ene verske sekte pomagajo članom druge verske sekte, toda v političnih vprašanjih so popolnoma različnega mnenja. To upliva jako blagodejno na razvoj naroda. Cerkve vršijo svoje dolžnosti v cerkvah, v politiki pa molče, in zato imamo vlado, ki skrbi za telesno blagostanje in pretek naroda, ne da bi se vmešavala vera v to. Zato pa se izseljujejo ljudje iz takih držav najbolj, kjer se meša vera v politiko, kjer se meša vera v politiko, a nasprotno, kjer imajo to stvar ločeno, je izseljevanje omejeno, ker se ljudstvo doma dovolj uspešno počuti.

Versko prepričanje vsakogar naj se spoštuje, ker to je nekaj osebnega. Lastnega. Politika pa mora biti vsem skupna, vsem enaka, namreč delovati za splošni napredek naroda. Le v državah, kjer je tako, je tudi napredek, nasprotno pa kaže vsa zgodovina, da kjer se je mešala la vera v politiko, je propadlo blagostanje naroda.

Ameriška ustava pravi: Spoštuj versko prepričanje vsakogar, toda nikdar ne vlačij vere v politiko, ker ena vera je lahko dobra za enega, druga za drugega, a tretji je sploh ne mara, dočim mora biti napredek in blagostanje naroda za vse dober. In glavni cilj politike je, da se narod počuti srečnega.

Cleveland, O. Nič nam ne stori bližajoča se zima. To se vidi na tem, da se vseeno dobro bavamo, čeprav nas je zapustilo gorko poletje. Celo poletje so bili krasni izleti na farme pod cvetočimi jabolkami, po zeleni travi. Prišla je jesen, prinesla nam je hladnejše sapice, morali smo opustiti izlete. In kaj bomo sedaj, smo pričeli misliti tisti, ki ljubimo dobro in pošteno zabavo?

In pri seji dr. Zvon je bil stavljen predlog, da se priredi zabavni večer. In podpiran je bil enoglasno. Vedeli smo, da dr. Zvon vselej priredi jako ledele zabave. Mati Štepecva je skrbela za to, da je padlo dosti vojakov, namreč živalske vrste, da so ti padli vojaki zboljšali zabavo. In prišel je dan lepe zabave. Že ob 5. popoldne so

ljudje se zbirali v Plutovi dvorani kot mravlje na mravljišču. Obiskalo nas je tudi častno zastopstvo pevskega društva Mir iz Collinwooda, dvanajst mož, ki so zapeli krasno pesem "Slovan". Poleg tega so darovali društvu Zvon lepo svoto v podporo, za kar jim bode izrečena iskrena zahvala. In bilo je okoli enajste ure in sem že mislil, da bo kmalu vsega konec, ko se odpro vrata na široko in vstopijo dragi znanci in prijatelji iz St. Clair ave. Glej jih no, sem si mislil, kdo neki je pričakoval te goste? In bili so v resnici, izvrstni fantje od pevškega društva Eđinost, tako da so bila zbrana tri slovenska pevška društva v nad 40 pevci. In udarili smo jo skupno ono krasno znano: "Slovenec i Hrvat!" Stene so se tresle od močnih glasov in navzoči so z največjim veseljem poslušali. Eđinost je zapela "Jadransko morje" in "Lahko noč". Moram priznati, da tako krasnega petja še nismo slišali tu okoli, in vsa čast pevčev dr. Eđinost in izvrstnemu pevovodji Mr. Kogojcu. Torej hyala vsem skupaj, ki ste se zabave udeležili, vsem gostom, pevčev in društvom. Na svidenje pri prihodnji zabavi. J. Blatnik.

Chicago, Ill. Slavno uredništvo. Pošiljam vam tu dopis iz naše slovenske naselbine in upam, da zagleda beli dan. V Narodni dvorani na 18. cesti in Racine ulici je naše čifaško novo ustanovljeno tamburaško in pevsko društvo "Lira" priredilo veselico z igro, petjem in godbo. Ker se je za slavnosti udeležilo mnogo čičaških Slovencev in Slovenk, smo imeli jako lepo in navdušeno zabavo. Rada bi nekoliko opisala veselje in zadovoljnost, ki je vladalo.

Program je otvoril g. Paul Scheller. Orisal nam je napredek slovenstva v naši novi domovini. Občinstvo je pasljivo poslušalo in mu večkrat ploskalo. Po govoru g. Schnellerja so pripeljali na oder gospoda J. Weblerja, in po kratkem nagovoru so mu pripeli znak društva "Lira" na prsa, katero društvo je on ustanovil. G. Webler se je v toplih besedah zahvalil za skazano udanost in ljubezen. Sledilo je burno ploskanje po celi dvorani. Za tem je nastopil moški zbor društva "Ljubljaničica" iz Waukegan, Ill. Jako ubrano so zapeli: "Bučiči, bučiči, morje Adrijansko, nekaj bilo si slovansko!" Občinstvo je kar strmelo, ker tako krasnega petja nismo pričakovali. Izurjeni waukeganski pevci so zapeli nadalje "Slovenec i Hrvat", nakar ni bilo ploskanja ne konca ne kraja. Gotovo nam bodejo čvrsti pevci še dolgi v spominu. Gospa L. Nemanič in gospodična E. Karnik ste zapeli "Na tujih tleh" s spremljevanjem glasovirja, na katerem je igrala jako spretno gospa Muha s spremljevanjem violine, pri kateri se je odlikoval g. P. Ahačič. Te Slovenke so pri nas v Chicagi znane kot izvrstne pevke in so bile jako prisrčno pozdravljene. Potem so nastopili naši tamburaši, ki so nam zaigrali "Valovi Jadranskega morja". Potem se je pa dvignilo zagrinjalo in zagledali smo cvet slovenstva na odru. Pevsko društvo "Lira" je zapelo "Naše gore" in "Studentku", nakar se je pričela igra, katero so prav izvrstno rešili fantje od samostojnega fantovskega društva "Danica." Bilo je dosti smeha in zabave. Konečno se je g. Scheller zahvalil društvu "Ljubljaničica" iz Waukegana, Ill. ki so prišli k nam in tako krasno zapeli, kakor tudi sam, pod društvu "Danica," ki je tako izvrstno rešilo svojo ulogo. Sledila je splošna zabava in ples.

Pozdravljam vse cenjene čitatelje tega lista in mu želim mnogo uspeha!

Antonija Omerza.

Tiskarna "Clevelandska Amerika" je edina slovenska unijska tiskarna v državi Ohio. Slovenska društva iz vzhoda kot iz zapada naročajo pri nas tiskovine.

Kupujte pri trgovcih, katerih oglase vidite v listu.

Na Francoskem je vera odpravljena od državne politike. Cerkev in politika sta ločena. Večina Francozov je katoličanov, in zato se jim mnogo bolj godi kot ljudem v Avstriji, kjer sta vera in politika skupaj, dočim je v Franciji vsako za se. Francoski narod je premožen, nobenega izseljevanja ni iz Francije, kajti država skrbi za blagor svojega naroda kar se tiče gospodarstva in politike, cerkev pa oskrbuje le duševno delo — med prebivalci. In Francija je svobodna republika, prosta vseh cerkvenih vezij, močna in bogata.

Strašen odmev iz Belgije.

Ameriški konzul iz Belgije Brand Whitlock, sporoča o strahovitih nasilnostih, katere so Nemci prizadeli Belgijcem. Nemci se obnašajo v Belgiji nesramneje kot zadnji barbarški narod. Belgijska vlada bo v nekaj dnevih izdala slovesen protest celemu svetu, ker so Nemci polovili v Belgiji 40.000 moških in jih uklenjene odpeljali v Nemčijo, kjer morajo delati kot sužnji za Nemce. Resnična dejstva, katere sta prinesla na dan belgijski kralj Albert in stari kardinal Mercier so taka, da se cloveku jezijo lasje.

Na podlagi sledečih dejstev bo izdal belgijski kralj svoj protest v imenu belgijskega naroda: V Belgiji vlada brezposelnost, katero so pa Nemci zakrivali brez vsakega ugovora. Po nekaterih krajih Belgije je dosti dela, drugod pa zopet ničesar, in nemška vlada ne prepusti delavcem, da gredo iz enega kraja v drugega, da bi drugje delali. Belgijci bi jako radi delali v korist svoje domovine, toda nikakor nečejo delati za nemške vojaške namene, ker s tem sami sebi silno škodujejo.

O teh strašnih razmerah je bil obveščen tudi papež v Rimu, ki se pripravlja, da napiše ostro protestno noto nemški vladi radi deportacije Belgijcev.

Kardinal Mercier, cerkveni glavar katoliške Belgije, eden najbolj spoštovanih cerkvenih prelatov, ki se je vedno upiral okupaciji Belgije od strani Nemcev, je izdal slovesen protest vsemu civiliziranemu svetu proti deportaciji Belgijcev. Protest je datiran 7. novembra in je podpisan po kardinalu Mercierju in od vseh belgijskih škofov, razven od škofa v Bruges, s katerim kardinal ni mogel priti v dotiko.

Kardinal pravi v svojem protestu: "Položaj, katerega denunciram civiliziranemu svetu, je sledeči: 400.000 belgijskih delavcev nima kaj dela po krivdi nemške vlade, ki neče dela preskrbeti. S dostojanstvom čakajo ti mučeniki konec svoje bridke čase se je pripetilo, da so oboroženi nemški vojniki mahoma udrlji v stanovanja teh mirnih delavcev. Trgali so otroke od starišev, soproge od žensk, očete od otrok. Z bajoneti čuvajo ugrabljene moške in pretjio zrenskam, ki hočejo zadnjič videti svoje može. Z bajoneti podijo otroke, ki se jokajo hočejo poslovit od svojih očetov. Te ujetnike znetejo skupaj v četi: po deset ali dvaj-

set mož in jih natlačijo v železniške vozeve. Kakor hitro je vlak natlačeno poln, da častnik znamenje za odhod. Na ta način je prišlo na tisoče Belgijcev v nemško sužnjost. In Nemci ne pobirajo samo take, ki nimajo radi krivde Nemcev dela, ampak celo može, ki ne prestando delajo....

Nemška brutalnost se je pokazala z vso silo v Belgiji. Dne 6. okt. je belgijski nemški guverner podpisal ukaz, da se morajo delazmožni Belgijci odpeljati v Nemčijo, kjer bodejo delali kot sužnji. Ta ukaz je najbolj peklenska odredba, kakor jo more uresničiti le največja brutalnost. Nemški general Sauberzweig je izdal povelje, da mora vsak okraj v Belgiji prispevati gotovo število mož. Katera vas ali mesto ni dalo gotovega števila mož, kakor je zapovedal general, se je kaznovalo z 10.000 markami globe ali pa je bil župan in vsi veljavnejši možeje v mestu ali vasi zaprt tri leta.

Belgijce so zaprli v velike barake, kjer so jih nekaj dnij držali, nakar so jih prisilili podpisati pogodbo v nemškem jeziku, katere pogodbe Belgijci niti razumeli niso. V tej pogodbi so se ti nesrečni ljudje, zavezali, da bodejo delali za Nemce za 8 centov na dan. In Nemci niso nič izbirali, ali je bil kdo oženjen in je moral pustiti za seboj otroke in ženo, ali je delal ali je bil brez dela, bogat ali siromah, samo da je bil zmožen za delo. Vse te moške so uklenili v verige in jih odpeljali kot navadne sužnje v Nemčijo. Mnogo sto teh nesrečnih ljudi so Nemci prepeljali do nizozemske meje, kjer so morali delati strelne jarko za Nemce. Mnogo tisoč nesrečnih Belgijcev mora kopati strelne jarko in delati utrdbe v njih lastni domovini, v Belgiji, za Nemce, proti samim sebi. Ta položaj je enak, kot če bi otroci šli iz svoje matere hiše, nakar bi se zabarikadirali pred hišo in streljali v materino srce!

Mnogo tisoč Belgijcev je bilo poslanih pred Verdun, kjer so morali v najhujšem ognju popravljati razbite nemške forte, ostale uporabljajo za fronto, kjer popravljajo nemške železnice. Kdor ni hotel delati, mu niso dali jesti, dokler se od lakote ni zgrudil.

Ameriški poslanik Brand Whitlock je vse to skrbno popisal in poslal predsedniku Wilsonu natančno poročilo teh strašnih dogodkov. Belgijci usmiljeno kriče proti Ameriki za pomoč iz te sužnjosti, ker so prepričani, da Nemci odnehanjo, če Amerika izreče močno bešedo v njih prid.

To je nemška kultura v vsej svoji sramoti. In dobijo se katoliški listi, ki zagovarjajo te

stranete dvajsetega stoletja, dobijo se celo duhovni, ki se s tem strinjajo. Ti ljudje so krivci enako kot njih mojstri — največji barbari dvajsetega stoletja — Germani.

Pretečeni teden v evropski vojni.

Rumunski "črv" se je skrivil in Rumunci podijo nazaj iz Dobrudže velikega Mackensena. Mackensen itak ni z veseljem prevzel kampajno v Dobrudži. Vojne slave v Dobrudži ni bilo iskati, kajti pred seboj ni imel skoti nobenega sovražnika, in skoro drugzega ne kot znano dobudriško megljo in velika močvirja. Zato pa mi v začetku kampajne v Dobrudži nismo dali nobenega kredita Nemcem. Mi smo vedeli, da uspehi Nemcev ne bodejo dolgotrajni. Prve rumunske čete je bilo lahko potolči, kajti neizvežbane in slabe kot so bile, jih je bilo lahko pognati nazaj, ko so bile napadene od izvežbanih vojakov.

Mackensen je prodiral v dobudriško megljo, dokler se ta meglja ni razjasnila in je zagledal pred seboj močvirje ob Donavi. Naprej se ni izplačalo iti. Mackensen je celo sprevidel, da je bolje če se umakne, kajti na severu, ravno pred njim, se je pričela strinjati ogromna rumunska in ruska armada, ki je grozila s poginom heroju nemške vojske. In ko so Rumunci združeni z Rusi in Jugoslovansko divizijo padli po Mackensonu in ga pošteno naklestili, se je Mackensen v resnici umaknil. Saj tako si moremo razlagati umikanje Mackenseneve armade. Mackensen je nač dokazal, da je bil velik "junak" napram revnim Srbom, ki so se najprvo z Avstrijo borili poldruge leto in s Avstrije vedno premagali, še poprej so se borili s Turki, pozneje z Bulgari, in konečno, ko je bila še trohica srbske armade zmožna za nadaljno vojskovanje, je prišel Mackensen z 800.000 možmi nad Srbe in jih "premagal". Taka zmaga je lahka, toda danes, ko ima nasproti večjo armado, da si tako velika kot je njegova lastna, pa Mackensen ni več junak, ampak navaden nesrečni general, ki se mora umikati.

Pa Rumuncem ni samo pomagala hrabrost in njih armada ampak tudi njih naravni pridomoček. Rumunci so odprli jezove, ki so napeljani ob Donavi, in tla, kjer je stala Mackensonova armada so bila skrajno neugodna za bojevanje in nadaljno prodiranje. To bi bil en vzrok, zakaj se je Mackensen umaknil.

Dalje na tretji strani.

A. M. KOLAR,
Slovenska gostilna.
3222 LAKESIDE AVE.
Se priporoča Slovincem v obilni obliki. Točna postrežba. Vedno sveže pižice.

National Drug Store!
Slovenska lekarna.
vogal St. Clair ave. in 61. ceste.
S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V za logi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

Vaš doktor ve
In vam pove, da če ni njegov recept natančno narazen in od najzgodnejših zdravil, da vas ne more odpraviti.
Vaši zdravniški recepti morajo priti v našo lekarno, kjer bodejo sdaleni natančno po želji zdravilca. Imamo tudi popolno zalogo gumijevih predmetov, toaletnih potrebščin, dišev, cigar in sladkorja.
Guenthers Sloven. Lekarna,
Addison Rd. vogal St. Clair Ave.

FINO VINO
Vedno dobite pri Josip Kozelu. Belo niagara in concord vino. Posebno ženskam je moje vino znano. Po stari navadi Josip Kozely, 4734 Hamilton ave

SLOVENSKA GOSTILNA
kjer dobite fino pižice, dobro postrežbo. Prodajamo žganje in likerje tudi za domače potrebe na steklenice in galone.
Cene zmerno! Dobra zaloga!
JOSIP KALAN,
6101 ST. CLAIR AVE.

VELEVAŽNA KNJIGA.
Izšla je velevažna knjiga za ameriške Slovence, pod naslovom "Slovenija Vstani!" delo našega slovenskega učenjaka in delavnega Jugoslavana dr. Niko Zupaniča. Ta knjiga bi morala priti v vsako slovensko hišo v Ameriki. Ta knjiga bi morala biti evangelij za ameriške Slovence, kar se tiče naše jugoslovanske politike! Nad sto strani obsegajočo knjigo krasi pet izvrstnih slik velikega pomena. To knjigo dobijo v roke slovenski ujetniki v Rusiji, 5000 knjig je poslanih v Rusijo Slovincem. 5000 knjig je namenjenih ameriškim Slovincem! Bratje, sežite po tej knjigi, ki velja le 50 centov. Zraven dobite veliko mapo jugoslovanske zemlje! Naroča se pri nas, ali pa naravnost od Dr. Niko Zupaniča, 1369 E. 40th St. Cleveland, Ohio.

Mi raje damo kvaliteto!
Kadar kupiš Prince Albert tobak, boudisi za pipo ali cigareto, kupiš kvaliteto — ne pa kupone ali premije. Teh se ni še dajalo s Prince Albertom! Ne narodna in ne državna prepoved glede rabe premij ali kuponov ne more škodovati njegova prodajna. Prince Albert te ne grize in ne peče. Grizenje in pekočine so vzete po patentiranem procesu, ter zadovoljvi v pipi ali cigareti. Ima dober okus, kateri se ti bo tem bolj priljubil, čim več boš kadil.

PRINCE ALBERT
the national joy smoke

Kupi tobak Prince Albert lahko povod. Rodeče vredice po 5c, rdeče ikatle 10c, funti in polfuntni humidorji in funtni kristalni humidorji s vlažno gubo zapeti.

Ta tobak dolgo gori in da popolno zadoščenje. Prince Albert se lahko zvije, ker je rezan za to. In ne izgubiš časa, če ga zviješ v cigareto.

Hvaležen bodeš sam sebi, če bodeš rabil ta tobak, ker potem boš sam vedel, da je Prince Albert dober. Tudi bodeš vedel, zakaj kadijo Prince Albert tobak možeje po celem svetu — ker je tako hladen in prijazen.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

